

Izraba solčnih žarkov.

Londonsko časopisje javlja, da se je posrečilo ruskemu fiziku prof. Joffeju, ki se mudi začasno na mednarodnemu kongresu za zgodovino znanosti in tehnike v Londonu, da je pognal s pomočjo solčnih žarkov motorje.

V zadnjih letih je bilo več tozadevnih načrtov napovedanih, ki so se pa izkazali v praksi neizvedljivi ali sploh brez vrednosti. Najlažja rešitev uganke glede uporabe solčnih žarkov bi bila pač v vpostavitvi velike naprave iz ogledal, ki bi se sukala po legi solca na nebu in osredotočala tekem celega dneva solčne žarke, na ta način zajeta moč (sila) toplote bi se morala prenesti na parne kotle. Take naprave so mogoče edino le v najbolj vročih (tropskih) krajih, kjer bi bil lahko solčni motor neprestano vse dni v obratu. V pokrajini z milejšim podnebjem ta naprava ne bi bila umestna, ker bi moral motor oblačnih in deževnih dnevih mirno počivati.

Ne so se enkrat povzpeli tako daleč, da je mogoče silo luči pretvoriti v električni tok, so se obrnili raziskovanja učenjakov v čisto drugo smer.

Berlinski inženir Lange je pustil že pred meseci patentirati od njega izumljen aparat, ki je res sposoben, da ustvarja električno silo iz solčnih žarkov. Genialna sila te naprave — takozvanega solčnega motorja — je tako malenkostna, da jo je smatrati le samo za igrabo. Mogoče, da se je podal nemški profesor na isto pot, da je skušal rešiti zagonetko solčnega motorja ne s pomočjo solčne vročine, ampak — solčne svetlobe.

Solnce izžareva v vsaki sekundi v vesoljni nebesni prostor silo, ki odgovarja približno 600.000 trilijonom konjskih sil. Ako vzamemo, da pride na našo zemljo le en milijardstel te moči, bi vendar zadostovala iznajdba gospodarsko uporabljivega solčnega motorja, da bi preskrbela zemljo s povsem

novi in dosedaj neizrabljeno silo. Tozadevna iznajdba bi bila ena največjih in bi povzročila popoln preobrat glede gospodarskega ustroja sveta.

*

Razbor pri Slovenjgradcu. Poročila sta se v Razboru pri Slovenjgradcu Pačnik Ana, hči uglednega posestnika, po domače Šašaljina v Spodnjem Razboru, in Perše Anton, posestnik pri Sv. Duhu v Podgorju. Mlademu paru želimo mnogo sreče in veselja v zakonskem stanu!

St. Peter pri Mariboru. Po večmesečni bolezni je umrl na domu svojih starišev Vinko Krajnc, star 29 let. Umrl je bil miren, marljiv in zvest delavec. Dolgo dobo let je bil v službi veleposestva Eltz v Celestrini. N. v m. p. — Pogreb rajnega Repina Gašparja, viničarja v Hrenci, je pokazal, kako priljubljen je bil ta dobri mož. Na domu in na pokopališču so mu zapeli pevci ganljive žalostinke, gospod župnik pa mu je govoril poslednje slovo. Naj še bo omenjeno, da je bil Repina dolgoleten naročnik »Slov. Gospodarja«, katerega je vedno rad prebiral. Naj v miru spi pri Materi božji na Gorci. — V tukajšnji občini je nekaj ljudi, ki imajo vedne spore z viničarji in razprave pri občini. Prav je, da se zahteva pošteno delo, pa pošteno delo je tudi vredno poštenega plačila! Pritrgovati za služek, danih obljub ne izpolniti, pa je greh. Tako misli vsak pameten in pošten kmet. In kakor bi bilo nesmiselno, radi par slabih in nevednih viničarjev vse slabo soditi, tako tudi ni prav, če bi kdo hotel posestnike in vinogradnike vse metati v en koš. — Deputaciji, ki se je zglasila pri g. banu Dravske banovine, ki je sestajala iz štirih članov obč. odbora in ki je pooredovala radi nadaljevanja gradbe nove okrajne ceste Nebova—Ložane, se je povedalo, da je zadeva v teku in redu in da se bo v najkrajšem času pričelo z nadaljevanjem.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Par novic vendar moramo na kratko dati zvedeti našim oddaljenim čitalcem. Meseca maja so igrali pri nas Barbarčani igro »Namišljeni bolniki« dobro in pri lepi udeležbi. — Pozneje smo eno nedeljo slišali priznanega strokovnjaka gosp. Pušenjaka govoriti o vodnih zadrugah. — Tudi g. inšpektor Zupanc nas je posetil in nam v pravi luči pokazal dobre in slabe strani naše živinoreje z ozirom na sodobno gospodarsko krizo. — Predzadnjo nedeljo v juniju so učenci priredili »Materinski dan« ter nas s svojimi nastopi, zlasti od šole se poslavljajoči učenec Sormanov Franček, ganili do solz. Da, da! Več spoštovanja in ljubezni do naših mater, pa bo mladina boljša in svet srečnejši! Več lepega, plemenitega in iskreno vernega, ne le na jeziku, ampak v naši srca, in lažje bomo prenašali težke sedanje dni! — Tudi na Vidov dan so nas šolarji in odrasli pevci, igralci ter sploh nastopajoči presenetili z obširno, lepo, krasno prslavo. — Dne 16. julija je v mariborski bolnici umrl naš dober znanec Anton Dolamič. Doma je bil iz Cvena pri Ljutomeru, se po vojni tu poročil ter zapuščal ženo in 1 hčerko. Bil je naš dober sosed, zelo narodno zaveden mož, katerega je komaj v 36. letu svoje starosti po dolgem dveletnem trpljenju položila v prerani grob jetika. Svetila mu večna luč! — Skoraj sram nas je poročati, da je pri našem letošnjem žugnanju dne 26. m. m. zopet prišlo do pretepa, katerega so slično kakor lani povzročili fantje, izven naše fare doma. Domači fantje! Proč od takih družb in ne bo vas bolela glava, pač pa boste lahko rekli: Smo fantje s fare, a ne pijanci in pretepači!

Sv. Barbara v Slov. gor. Silna gospodarska kriza se čuti pri našem ljudstvu, živina nima cene, ljudstvo si pomaga z domačim zakolom in razprodajo mesa po 8 Din 1 kg. Vino se prodaja po vinočih po 8 Din, jabolčnik pa po 3 Din. Vse se vprašuje, s čim bo ljudstvo plačevalo davke in poravnalo tekoče stroške. Tukajšnja Agrarna zadruga se je z vlogami obrnila na pristojno mesto za dodelitev gozdov in travnikov našemu ljudstvu. — V nedeljo dne 9. avgusta se bo vršila pomenljiva svečanost pri nas. Ta dan bomo imeli prav-

Spominček.

Prvi deček: »Oče mi je prinesel s potovanja čašo z napisom: Sarajevo.«

Drugi deček: »Jaz pa sem dobil od mame nožek z napisom: Split.«

Tretji deček: »Nam pa je prinesel oče lani dve žlici z napisom: Hotel Imperial.«

Tudi vprašanje.

Janezek v šoli: »Gospod katehet, ali je lahko kdo kaznovan za kaj takega, kar ni naredil?«

Katehet: »To pa ni mogoče.«

Janezek: »Mene pa je gospod učitelj kaznoval, ker nisem naredil naloge.«

so, da bi njihovega ljubljence ne bilo več med živimi. Revnim, tlačnim, preganjanim in pomoči potrebnim je postal Guzaj tekem let nekaj bog, ki je znal ter premogel vse in povrh je še bil nepremagljiv. Toliko izrednega glede borbe za pravico in pomoč siromakom je bilo slišati o njem, kar naenkrat bi mu naj bil upihnil luč življenja navaden žandar! Ker ga le ni bilo tako dolgo od nikoder, ni bilo slišati nič novega o njem, se je vkoreninjevala tudi med priprostim narodom vedno bolj zavest, da ga res ni več in ga tudi ne bo. Ščasom je bil Guzaj mrtev za vse; pokopana niso bila njegova dejanja v boju za pravico z gospodo in bogataši. Tolovajeva spretost v napadih, pri tatvini ter ropu je v ustnem izročilu vedno bolj rasla, dokler ni zaplesala v bajke nemogočega, ki še kroži danes od ust do ust priprostega človeka. Stara mati, ki je še poznala osebno roparskega glavarja, ali vsaj slišala o njegovih resničnih dejanjih, je vpletala po večerih na ognjiščih sedečim vnukom v Guzajeve povesti čudesa moči, drznosti ter junaštva. Na ta način je bil povzdignjen navaden repar v pra-

vega narodnega junaka, ki je moral umreti v nekončanem boju za pravice revežev.

Iz današnjih storij o Guzaju in njegovem delovanju je težko razbrati jedro resnice. Za vzgled hočemo navesti nekaj teh pripovedk, ki so se rodili ob ognjiščih, na prejah ter furežih.

Ljudje priznavajo, da je bil Guzaj brezbožnež, ki ni dal veliko na cerkev ter duhovščino. Verjel je pa v Boga in njegove sv. zakramente. Nekoč, predno se je podal v boj za pravo naroda, je pristopil k mizi Gospodovi. Ko mu je položil duhovnik sv. hostijo na jezik, je ni povžil, ampak jo je odpihnil z jezika v molitvenik. Zunaj cerkve si je prerezal na desnici kožo in porinil sv. hostijo pod njo ter pustil, da je rana zopet zacelila. Hostija pod kožo mu je podeljevala moč, da so se mu odpri še tako trdno ter varno zaklenjena vrata, če se jih je le dotaknil z desnico.

(Konec prih.)

Širite „Slov. Gospodarja“!

zaprav dve svečanosti. Prva je blagoslovitev nove cerkvene hiše za orožniško postajo, pošto in trgovino, katera stoji zraven cerkve in je lepa stavba ter bo kras in ponos Sv. Barbare. Veliko je bilo treba skrbi, poevetovanj in izdatkov ter truda, a vse bo pozabljeno pri pogledu na lepo hišo. Druga svečanost pa se tiče našega vlč. g. župnika Josipa Potočnika, moža energije in dela, ki praznuje 20letnico mašniškega posvečenja. Ob tej priliki želimo vsi prijatelji in farani, da učaka naš gospod jubilant biserno in železno jubilejno svečanost tukaj na lepem hribu barbarškem! Kakšnih 13 let prebiva vlč. g. župnik pri nas in pozna se povsod njegovo tiho in vztrajno delo. Cerkev, posojilnica, društvena dvorana, vse to in še marsikaj drugega pričuje o njegovem plodonosnem delovanju.

Ptujska gora. Kruta smrt je iztrgala iz rok mlade žene njenega moža Pepeka Godeca iz Stogovca. V cvetu mladosti je bil, poln upanja in veselja in ljubezni do žene in malega sinčka Tončka. »Jaz moram umreti, katica, še ti pridži za mano!« Tako je govoril svoji mladi ženi. Pomilovanja vredna družina, mlada vdova, komaj 20 let stara, in njen sinček eno leto in pol. Na verno ne ura na dneva! Kličimo in spominjajmo se pogosto Prešerna, ki pravi: »Dolgot življenja našega je kratka, kaj znanec je zasula že lopata!« Počivaj v miru, dragi Pepek!

Sv. Bolek v Slov. goricah. Zopet vsem v župnišče. V deževni noči od 28. na 29. julija so v lomili skozi okno v pisarno župnišča. Ker do denarja niso prišli, so pohrli drugo, kakor: en letni talar, en boljši klobuk in več cerkvenih predmetov kot posodica za sv. olja, cerkveni nabiralnik ter eno železno škrinjico z drobižem. Vsa škoda znaša nekaj nad 2000 dinarjev.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Grozilo je, da bi pri nas uničila vse strašna suša. Jesenske poljske rastline so se kar zvijale, sejanje ajde je pa bilo popolnoma nemogoče v ožgano zemljo. A vendar se nas je neko usmililo s precejšnjo roso. Sedaj bi pa bila potrebna še druga! — Toda črni oblaki prinesejo s seboj poleg deževnih kapljic včasih tudi ognjeno strelo. Tako je udarilo v lepo Borkovo gosp. poslopje v Sovjaku in ogenj je vse do tal upepelil. Iz plamenov se je komaj rešil neki vinogradniški delavec, ki je spal na senu. Ravnotako so težko rešili gospodinjico z novorojenčkom. Odprite se, usmiljena sra in radodarne roke Jurjevčanov, nezavarovanemu siromaku-pogorelcu! — V soboto na Jakobovo je obhajal naš vlč. g. župnik in duh. svetnik Franc Štuhec 30letnico svojega mašništva. Zvečer so hohneli topiči, v nedeljo po slovesni sv. maši, ki jo je daroval jubilant sam in pri kateri je krasno pel domači mešani cerkveni pevski zbor, so se pa spoštovanemu g. župniku poklonile razne prosvetne, kulturne in cerkvene organizacije, ki so vse plodonosno razvijajo pod večje roko jubilarstvo. Tako sta lepo deklamirali dve beloočlečeni deklici v imenu šole in Mar. vrta ter jubilantu podarili krasne šopke; nato so mu čestitali in ga pozdravili obe Mar. družbi, dekli-

ški in fantovski krožek ter predsednik Bralnega društva, župani domače župnije ter še drugi jurjevški veljaki. Bog živi g. jubilanta še čilega pri Sv. Juriju vsaj do bisernega jubileja! — Mogoče pogrešate od nas poročila o društvenem delovanju. Pa ne spimo. Pripravljamo se namreč na opero »Darinko«, ki jo bomo proizvajali dne 23. avgusta, na dan slovesne blagoslovitve novopozidanega Pergerjeve uti. Pridite okoličani poslušati naša blagodneča grla!

Polenšk pri Ptuj. Imeli smo hudo sušo, pa je zdaj vendar prišel pohleven dež, brez vseh hudih pretresljajev in prask. — V pretekli noči nas je sredi noči plat velikega zvo- na zbudil iz spanja in nam naznanil, da gori. V istem času pa smo že tudi zagledali velik plamen, ki je objel obsežno gospodarsko poslopje posestnika Alojzi Turšak v Polenšču. Upepelil je celo gospodarsko poslopje in lani novo postavljeno prešo. Le sreči, da ni bilo vetra, in pridnemu gašenju sosedov in vaščanov se je zahvaliti, da ni pogorela tudi stanovanjska hiša, katere so se že tudi oprijeli ognjeni zublji. Pri tem je več neustrašenih gasilcev postavilo svoje življenje v nevarnost, ki so gasili res nadjunaško. Rešili so razun slame in krme vse. Žalostno pa je videti na pogorišču ožgano lepo sadno drevje, ki je vse uničeno. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Nesrečni pogorelec pa je vreden pomilovanja. Bog nas vseh varuj nesreče — ognja.

Polenšk. Lep, prav lep je bil pogreb zadnje nedelje, ko so belo oblečena dekleta nosila lepo belo krsto proti mirovdvoru. Nesle so zemeljske ostanke tihe in mirne mladenke Mitike Čuš iz Polenca. Pokojna je celo svoje življenje, skozi 25 let služila po raznih službah ter si s svojo pridnostjo in varčnostjo veliko prislužila, obenem pa si tudi nakopala težko bolezen, ki jo je zadnji čas hudo trpinčila in jo tudi v prerani grob položila. Nad vse lep je bil ta pogreb ob veliki udeležbi župljanov. V slovo so ji ob odprtem grobu zapeli naši pevci prav ganljivo žalostinko. — Tri dni za tem smo spremili na zadnji poti in položili k večnemu počitku ženičko starke — eno izmed najstarejših — nad 80 let staro Marijo Visenjak iz Strmece — mater sinov, ki sta dva zvesta naročnika »Slovenskega Gospodarja« ter člana našega Katoliškega prosvetnega društva. Zadnji čas se je preselil iz solzne doline posestnik, nad 60 let stari Alojz Hojnik iz Polenca. — Sledil mu je tja med nebeške krilate otrok Venci Šumenjak iz Polenca. In še enega moramo zapisati. Naglo, od kapi zadet je padel pod koso smrti vesel, zabaven vodec — Jožef Petek iz Polenc. Marsikatera Anica in Micka ga bo pogrešala ob svojem godu. Šaljiv in dovtipen s harmoniko v roki, pošteno pesnico na ustih je rajnik s posebnim veseljem rad obiskaval svoje znanke za god in bil daleč okoli znan in povsod dobrodošel. Vsem, ki so nas zapustili in spavajo tam na njivi božji, bodi zemljica lahka, duša pa naj uživa plačilo pri Bogu. Vsem preostalim in žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Vid nad Ptujem. Dne 24. julija je v Jurcu pri Muršku izbruhnil požar, ki je vpepelil vso njegovo hišo in gospodarsko poslopje. Pogorelo je tudi gospodarsko poslopje Fr. Purgu in da ne bi bili gasilci res pridni, bi bilo pogorelo več hiš. Majbolj žalostno pa je, da je bil Muršek tako nizko zavarovan, da si z varovalnico ne bo mogel nič pomagati. — 23. julija sta oče in sin Golob iz Šturmovca delala na travniku, ko se je kar naenkrat pooblašilo in je strela ubila oba vpricho matere, ki je vedrila pod župom senu. Anton Golob in

njegov sin Viktor sta bila oba jako prijetna, ljena in to je pričal tudi res žalosten pogreb, ki se ga je udeležila velika množica. — Pretekli teden nas je obiskala banska komisija radi regulacije Dravinje in Poljskavo, ki smo zanj zaprosili ob priliki izročitve spomenice gospodu Banu. Upamo, da se bo delo kmalu končalo in da bodo naši ljudje zraven kaj zasluzili.

— V Jurcu je umrla gospa Marija, soproga bivšega našega organista, sedaj na Poljskavi. Naj počiva v miru! — Dolgotrajna suša je precej škodovala našemu polju. Tria pa kaže prav imenitno.

Gorajgrad. Menda mislite, dragi čitatelji »Slov. Gospodarja«, da tukaj v našem planinskem mestecu vse spi. Morda bi kdo sodil, da je res tako, ker se nikoli ne oglasimo v našem prijatelju »Slov. Gospodarju«. Vselega itak nimamo nič povedati. Imamo pa zato žalostne dogodke. Zadnji petek je umrla od kapi zadeta Pavlova mati v Šokatu. Zjutraj je še prejela sv. zakramente v cerkvi, bila je videti popolnoma zdrava. Zvečer pa je že bila na mrtvaškem odru. Za njo žalujejo mož, trije sinovi in tri hčere. Pokopana je bila v nedeljo pri Sv. Magdaleni. Naj v miru božjem počiva! — Težki časi so prišli. Kmetje ne morejo ničesar prodati, ker nimata živina in les nobene cene. Delavci so po večini vsi brez dela. V parni žagi, kjer je bilo precej delavcev zaposlenih, sedaj vse počiva. S strahom gledamo vsi v bodočnost. Tudi po gostilnah se pozna kriza, ker so zmiraj lepo prazne.

Šmarino ob Paki. Imenovan je velečastiti g. Karol Presker, župnik in duh. svetnik v Šmartnem ob Paki za dekana dekanije Braslovce. — Dne 23. jul. je med dežjem nastal v vzhodnem delu Velikega vrha, ki meji na St. Andraž, silovit zračni vrtnec, ki je naredil veliko škodo nekaj posestnikom. Podrl je mnogo drevja v sadonosnikih in gozdu, otrsel sadja, prevračal naložene vozove in oškodoval druge pridelke. Najhuje je divjal v bližini hiše posestnika Glavnika, ki mu je izruval in podrl veliko, stare hruško, ki je kljubovala že mnogim viharjem. — Dne 29. julija sta v tako imenovanem Penku trčila dva avtomobila. Prvi je bil iz Zagreba. V njem sta se dve gospe peljali poizvedovat za daljnimi sorodniki, ki stanujejo v Penku. Zraven šoferja se je vozil tudi domači g. kaplan Frid. Sternad, da je vodil družbo do iskane rodbine. Ko je ta avto vozil mimo žage g. Bizjaka iz Šmartnega, je privlekel naproti z avtom neki stavebnik iz Foldbacha v Avstriji in na tamkajšnjem ostrem ovinku sta zavozila drug v drugega. Valed hriba v ovinka in šumenja vode se niso slišali dani znaki, ko sta se pa videla v razdalji nekaj metrov, ni bilo več mogoče se izogniti. Le prisotnosti duha obeh vozačev se je zahvaliti, da ni bilo celo smrtnih nesreč, temveč sta bila več ali manj poškodovana samo avtomobila, potniki, posebej štiri ženske, so pa prestali nekaj strahu.

Majšperg. Prostovoljno gasilno društvo v Majšpergu si je nabavilo v kratkem času obstoja moderno motorno hriagalno, ki jo namerava v nedeljo dne 9. avgusta pod pokroviteljstvom veleuglednih obitelj tovarnarjev Novak-Kubricht na slovesen način blagosloviti. Ob tej priliki se priredi veliko ljudsko slavlje. Na predvečer bo bakljada z umetnim ognjem, naslednji dan dne 9. avgusta pa blagoslovitev s službo božjo, ki bo darovana na prostem. Nato se vrši banket, popoldne pa bo velika ljudska veselica na slavnostnem prostoru načelnika g. Svaršnika. Opozarjamo na to slavnost gasilstvu naklonjena prebivalstva

Pri slabosti je naravna »Franz Josefova« grenčica prijetno učinkujoča domača zdravilo, ki znatno zmanjšuje telesne nadloge, ker se izkazuje že v malih količinah koristno. V dopisih hvalijo zdravniki za ženske soglasno prav mlo učinkujoč način »Franz Josefova« vode, ki je zlasti prikladen za nežno rast ženskega telesa. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

bližnjih in daljnih krajev ter ga že sedaj valimo čim v obilnejšem številu. Na pomoč!

Sladka gora. Kakor druga leta, se boše tudi letos dne 12., 13. in 14. avgusta proslavljala sladkogorska Marija. Zato procesije, le prihajajte, kakor navadno, in se udeležujte proslave. Romanje sicer sem ni lahko, vlaki in redni avtomobili ne vozijo do cerkve, zato pa mora biti bolj zaslužno. Sicer pa je s pojmom »romanje« natančno spojeno žrtvovanje.

Sv. Štefan pri Žusmu. Dne 23. julija ob 8. uri zjutraj je v Gospodu zaspal Ivan Kotnik, učitelj v pokoju, star 72 let. Služboval je kot začetnik pri Mariji Snežni od leta 1883 do leta 1885, potem je na lastno prošnjo bil premeščen v tukajšnjo občino, v kateri je bil tudi 46 let občinski tajnik. Bil je vzgleden vzgojitelj mladine, v svojih poslih napram vsakemu postrežljiv in prijazen. Zato so ga vsi čislali. Kako priljubljen je bil rajni, je pokazal njegov pogreb. Prišli so od blizu in daleč, da ga pospremijo na zadnji poti. Pri odprtem grobu se je od rajnega poslovil domači gospod župnik, v imenu občinskega odbora g. Janez Koprivc in šolski upravitelj g. Krepek. Rajnemu pokojnemu gospodu Kotniku naj Bog stotero poplača njegova dela. Obitelji Kotnikovi naše iskreno sožalje. — Dne 27. julija je umrl Jožef Tojnko, po domače Friškov Jože, star 83 let. Bil je dober krovac in je do zadnega opravljal kmečka dela, le dva dni je bil resno bolan. Zapušča žalujočo ženo. Večna luč naj mu sveti!

*

Angleški kralj in prvi avto.

V prvih letih po iznajdbi so veljali avtomobili kot nekaj nevarnega za mir in varnost človeškega rodu. V letih 1903 do 1904 so jih obče nazivali: »vražja vozila«. Ženske in otroci so se skrivali pri pogledu na drveči avto med krikom in jokom v hiše; konji na cestah so se plašili te novotarje in vozniki so preklinjali bežečega peklenščaka, ki je ogrožal cestni mir in red.

Izza prve dobe po uvedbi avtomobila v promet pred 30 leti pripovedujejo tudi o angleškem kralju smešen dogodek, ki nam slika mnenje tedajne angleške javnosti tudi na najvišjih mestih glede avtomobila.

Eden od ministrov angleške vlade si je kupil avto, na katerega je bil izredno ponosen. Kralj se je mudil v Balmoralu, minister, posestnik avtomobila, ne daleč proč. Sklenil je, da bo obiskal kralja z avtomobilom in ga počastil.

Kralj Edvard je bil baš pred gradom in je nadziral stražo, ko je bila obča tišina prekinjena z ropotom, ki je bil za las podoben regljanju strojne puške. Nekaj trenutkov za tem se je prikazal voz, ki je stokal po hribu navzgor, pihal in suval. Prihajal je vedno bliže in je bil zavrt v oblake tako, da voznik ni mogel videti straže, ki je stala razvrščena v dve vrsti in bi se bil skoro zapeljal v prvo vrsto in jo podrl, predno je voz zaustavil.

»Kaj pa zlodeja je to?« se je na ves glas začudil angleški kralj. Iz oblakov, ki so se polagoma razblinili, se je prikazal kraljevi minister — bil je ves pokrit s prahom. »Bog iz nebes, sam peklenšček se je pripeljal v osebi mi-

nistra brez konj pred menel, je zaklical kralj in ga je bilo težko prepričati, da ne gre za vraga, ampak za avtomobil!

*

Raznoterosti.

Ameriški poslanik odklonil dvoboj. Senzacija v budimpeštanskih diplomatskih krogih je vzbudil spopad, ki se je pripetil med ameriškim poslanikom Hodgmanom in nekim ogrskim vojvodom H. Borvin. Ameriški poslanik je priredil v nekem lokalu poslovilni večer pred svojim odhodom v Ameriko. Vojvoda si je privoščil zbadljive opazke o poslanikovih gostih. V odgovor mu je poslanik prismolil prav krepko amerikansko buško v obraz. Ogorčeni vojvoda je bil užaljen v dno svoje plemenitaške duše in je pozval poslanika na dvoboj. Ta pa, doma iz demokratične Amerike, ne pozna te — srednjeveške neumnosti in jo je tudi enostavno odklonil.

»Večni ogenj« v mestu Moreni. Kakor poročajo rumunski listi, gori petrolejski vrelec pri mestu Moreni v Rumuniji že dve leti z isto jakostjo. Najboljši inženirji in drugi strokovnjaki iz celega sveta se že poskušali ta ogenj z vsemi mogočimi sredstvi zadušiti, pa vsi poskusi so ostali popolnoma brezuspešni. Med drugim so poskušali rov, iz katerega šviga plamen, pokriti z velikansko jekleno ploščo, a plošča se je v nekaj minutah raztopila kot svinec. Potem so izkopali betoniran podzemni predor, da bi se približali na ta način gorečemu rovu, toda predor je eksplodiral. Dalje so poskušali letalci metati na goreči rov bombe s plini, ki duše ogenj, toda zaradi silne vročine v višini so morali letalci metati bombe s take višine, da je večina bomb zgrešila svoj cilj. — Tudi bombardiranje rova s težkimi topovi je bilo brezuspešno. Za pogasitev ognja so razpisali končno visoke nagrade, ki pa tudi niso prinesle uspeha, tako da rov še danes gori.

Hrano izvažajo, ljudje pa gladujejo. Poročevalec nekega lista v Čikagu opisuje v svojem dopisu razmere v Vladivostoku, ruskem pristaniškem mestu ob kitajski meji. Mesto ima kakih 200.000 prebivalcev in nudi nazorno sliko sedanjega sovjetskega gospodarstva. V pristanišču se polnijo ladje z žitom, ki ga pošilja Rusija v inozemstvo, pol milje daleč pa sestrano prebivalstvo omedleva po cestah lakote. Večina ljudstva živi v skrajni revščini in tudi, ako ima kdo kaj ruskih rubljev, si ne more dosti za nje privoščiti, kajti večina restavracij in trgovin sprejema le tujezemsko valuto, in tudi s to je življenje neznosno drago. Tako stane 1 liter mleka 1 dolar, in vsako jajce 45 centov, funt surovega masla pa 8 dolarjev.

Dober dovtip. Ves Newyork je bil navdušen nad posrečenim poletom krog sveta, ki sta ga izvršila letalca Post in Gatty; le nekega cirkuškega igralca ni ta dogodek spravil niti najmanj iz svojega ravnotežja. »Kaj pa sta ven-

dar napravila tako imenitnega?« je dejal. »Saj sta vendar ravno tam, kjer sta bila pred tednom dni.«

*

Mariborska Prosvetna zveza na Brezjah.

Prosvetna zveza v Mariboru se je dostojno oddolžila 1500 letnemu jubileju efeškega cerkvenega zbora, ki zavzema velevažno mesto v zgodovini Marijinega češčenja. Vse večje prireditve njenih organizacij, zlasti okrožne in okrajne prireditve dekliških zvez v prijateljskem skladu z Marijinimi družbami, mladeniških zvez in fantovskih krožkov so bile posvečene temu visokemu namenu. Za celo področje Prosvetne zveze, ki obsega Štajersko, Koroško in Prekmurje, pa se je ta proslava vršila na Brezjah 3. in 4. avgusta. Štiritisoč članov naših organizacij iz področja mariborske Prosvetne zveze je te dni poromalo k Mariji Pomagaj na Brezjah. Agitacija se ni vršila, pa tudi ni bila potrebna, kratek poziv Prosvetne zveze je zadostoval, da je dvignil tisoče. Trije posebni vlaki so popeljali naše romarje na Otoče, veliko pa se jih je peljalo z rednimi vlaki. Od 2. ure zjutraj v pondeljek so bile v prelepi Marijini cerkvi sv. maše in naši požrtvovalni gospodje duhovniki in č. g. patri frančiškani so od tega časa dalje spovedovali. Ob pol 5. uri zjutraj je imel preč. g. monsignor Vreže, navduševen in prisrčen pozdraven govor. Ob pol 10. uri je daroval slovesno sv. mašo. Ostale cerkvene govore so imeli priznani naši cerkveni govorniki gg. dekan Gomilšek in prof. Živortnik in prof. Richter. V pondeljek ob pol 11. uri je bilo po končanem cerkvenem opravilu prosvetno zborovanje zunaj cerkve. Predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hehnjec je v zvezi s proslavo efeškega jubileja poudarjal, kako je Marijino češčenje, ki ga goje naše prosvetne in vzgojne organizacije, vir svežega in čistega idealizma, brez kojega je človeško življenje skoro neznosno breme. Tega idealizma, ki je v gotovi meri potreben vsakemu človeku, v veliki meri zlasti mladini, je na svetu vedno manj; vedno bolj se umika iz sveta v zatočišča krščanske misli. V svetu pa se je razširilo ter zahrepenel po vladi materializem, ki zanika dušo, večnost in Boga. Po svojem bistvu je brezboštvo, po svojih učinkih pa nesreča in poguba v duhovnem in gmoletnem oziru; to je dokazal v Rusiji, ki si jo je podjarmil in odkoder pošilja svoje pogubonosne odposlance v razne dele sveta. V zadnjem času jih hoče izkrcati zlasti v Španiji. Španski pesnik Calderon, ki spada v vrsto največjih svetovnih pesnikov in ki letos obhajamo 250 letnico njegove smrti, opisuje v eni svojih veličastnih pesmi, kako se poglavar hudobnih duhov vozi v črni ladji po svetovnem morju, hoteč se s svojimi pomagali izkrcati zdaj v tej zdaj v drugi državi. Obrambne skale na obrežju zabranjujejo, da njegova ladja ne more povsod pristati. Hudobija sili povsod na obal. Skala, ki odbija njene napadalne poskuse, je katoliška Cerkev in njene